

# BŘEZEN - DUBEN

Letošní zima byla ke zvěři krutá, vysoká sněhová pokrývka dlouhou dobu znemožňovala spárkaté zvěři příjem potravy. Úhyny spárkaté, zvláště pak srnčí, zvěře byly časté zvláště u slabších kusů. Drobnou zvěř ohrožují povodně díky tání sněhu. Na myslivce nyní čeká mnoho práce. Nutné je zkontrolovat zdravotní stav zvěře a při zjištění úhynů postupovat v souladu s veterinárním zákonem. Slaniska je nutno doplnit kusovou solí. Myslivci musí sledovat zvěř u polí osetých řepkou. Řepka letos osetá na rekordní ploše 370 tis. ha (365 tis. ha v roce 2009) představuje pro srnčí zvěř nebezpečí díky nízkému obsahu vlákniny, vysokému podílu snadno kvasitelných cukrů a nevyhovující poměr mezi Ca, Mg a K. Dále obsahuje jedovatém glukosinoláty, které způsobují poruchy nervového systému, poruchy zraku až úhyny. Začátkem března se na polích objevují první mláďata - zajičci. Většina jich zahyne pod zemědělskou mechanizací při přípravě půdy pro setí a díky přemnoženým liškám a krkavcovitým ptákům či lokálním povodním. Velké množství sněhu ve vyšších polohách bude způsobovat vyšší úmrtnost čerstvě narozených selátek divokých prasat. V březnu myslivci provádí sčítání zvěře. Srncům dorostly parůžky, které jsou zatím pokryty „ličím“ které je protkáno cévami vyživující nový parůžek. Přeléčení srnčí zvěře proti nebezpečné střechkovitosti CERMIXem proběhlo velmi úspěšně, protože v době předkládání medikované směsi byla navštěvovanost příkrmovacích zařízení vysoká. S oteplením se zvýší migrace zvěře, na což by měli reagovat zvýšenou pozorností řidiči zvláště ve večerních hodinách a za rozbrěsku. Zající se vyhřívají na teplejších vozovkách, na což doplácí svým životem. Na několika místech byla potvrzena tularémie u zajíců, myslivci spolupracují se Státní veterinární správou na zajištění preventivních opatření. Na valných hromadách mysliveckých sdružení je hodnocen uplynulý myslivecký rok. Jaro je obdobím konání mysliveckých zkoušek, kdy jsou zhodnoceny vědomosti nových uchazečů, kteří prošli náročnou teoretickou přípravou a roční praxí v honitbách. Česká republika má jedny z nejtěžších zkoušek pro získání loveckého lístku v Evropě. Spárkatá zvěř se stále pohybuje v zimních tlupách, které mohou mít i několik desítek kusů, což není projevem přemnožení zvěře, jak se naivně domnívají ekologičtí aktivisté. S postupným oteplením se budou tlupy rozpadat a srnčí budou vyhledávat nová teritoria. V honitbách je nutno udržovat klid. Zvěři nejvíce škodí lidská bezohlednost zvláště od provozovatelů adrenalinových sportů. Samice spárkaté zvěře jsou v polovině březnosti (gravidity) a vytvářející se nový život je další důvod k ohleduplnosti. Pokud to počasí dovolí, na polích probíhá postupně setí máku, jarní pšenice a jarního ječmene. ČR má sice nejnížší spotřebu hnojiv a pesticidů na ornou půdu v rámci vyspělé Evropy, počty drobné zvěře limituje používání velkoplošné mecha-

nizace. Díky nízkým cenám zemědělských komodit bude dále utlumována spotřeba hnojiv a pesticidů na polích. Zemědělci při nákupu nových strojů dávají přednost širokozáběrovým strojům, které při práci na polích masakrují drobnou zvěř. Zvyšuje se i výměra polí (honů), nejsou výjimkou i souvislé plochy více než 500 ha řepky či pšenice což umožňuje snazší nasazení velkoplošné mechanizace při aplikacích vstupů a při sklizni. Pro zvěř to představuje nutnost migrace za potravou a koncentraci na okolních plochách, což zvyšuje pravděpodobnost vzniku škod.

## PÉČE O ZVĚŘ V PŘEDJAŘÍ

Letošní zima byla ke zvěři velmi krutá, zvláště na horách. Na mokřem sněhu se při mrazech tvořila tvrdá kůra, která znemožňovala zvěři příjem potravy. To se negativně projevilo na hmotnosti srnčí zvěře i zvýšených úhynech. Srnčí zvěř ztratila většinu tukových zásob a po oblevě vyhledává každou příležitost k pastvě. Jadrná krmiva již myslivci předkládají v menším množství, aby se předešlo zdravotním komplikacím přechodu na čerstvé výhonky trav a řepky, které mají nevyhovující poměr živin, nedostatek vlákniny, což vyvolává u zvěře průjmy. Vhodné je pokračovat v příkrmování menšího množství siláže či senáže a ovsem. Srncům již dorostly parůžky, které mají pokryty hustým „ličím“. V letošním roce byla srnčí zvěř velmi úspěšně přeléčena proti vnitřním parazitům a střechkovitosti Cermixem, protože zvěř navštěvovala krmelce pravidelně. I přesto má nebezpečná střechkovitost narůstající tendenci a je nutné jí věnovat pozornost i v letech následujících.

V honitbách se v průběhu března objevují první zajičci, jsou však citliví na mraz, útoky drobných šelem a přemnožených krkavcovitých ptáků. Většina prvních zajičků zahyne pod velkou zemědělskou mechanizací při přípravě půdy pro setí, které bude probíhat až na přelomu března a dubna, což zvýší škody na zvěři. Širokozáběrová a rychle se pohybující zemědělská mechanizace se v poslední době opět rozvíjí a je velmi necitlivá vůči zvěři díky velké šířce pracovního záběru a vysoké pracovní rychlosti na poli, což má katastrofální důsledky zejména na mláďata zajíců.

## ŘEPKA JE PRO ZVĚŘ NEBEZPEČNÁ

Na srnčí zvěř však číhá zvláštní nebezpečí. Tím jsou velké lány oseté ozimou řepkou. Řepka obsahuje jedovaté glukosinoláty a dále v tomto období obsahuje snadno kvasitelné cukry, velmi malé množství vlákniny a nevyhovující poměr mezi Ca, Mg a K. Řepky jsou začátkem března přihnojovány dusíkatými hnojivy, a nově rostoucí listy jsou proto plně dusičnanů. U odumírajících starších listů řepky dochází k rozvoji houbových chorob řepky. Z toho všeho vyplývá, že řepka je pro zvěř sice velmi lákavá, může ji však hodně ublížit. Pastva na zelených a šťavnatých listících řepky olejky může zvěři způsobit těžké průjmy, a při jednostranné konzumaci

způsobuje poruchy nervového systému, oslepnutí a v krajním případě až smrt. Řepku zemědělci pěstují na velkých lánách a často i na několika polích vedle sebe, čímž zvěř nemá v mnohých oblastech prakticky jinou potravu. Na vině je i změna skladby odrůd řepky, které mají jiné složení mastných kyselin, současné odrůdy (tzv. „dvoounulové“) jsou pro zvěř chutnější a srnčí konzumuje větší množství hmoty s nebezpečnými glukosinoláty, které způsobují otravy.

Myslivci se proto soustředí v oblastech s vysokými osevy řepky ozimé na doplňkové příkrmování čerstvým senem, krmnou solí a minerálními lizy v blízkosti lánů řepky. Sledují zdravotní stav zvěře a měli by včas reagovat na hrozící nebezpečí. Pokud někdo uvidí podezřelou se chovající srnčí zvěř, měl by na tuto skutečnost upozornit místního mysliveckého hospodáře, který pomoc zvěři koordinuje. Vzhledem k tomu, že lov srnčí zvěře skončil k 31.12., nehrozí nebezpečí objevení nekvalitní zvěře na trhu.

## ZVĚŘ OHROŽUJE NARŮSTAJÍCÍ DOPRAVA

Zvěř je nejvíce ohrožena stále narůstající dopravou. Myslivecká sdružení v okolí měst hlásí stále narůstající počet srážek dopravních prostředků se zvěří. Mnohde myslivci zvěř neloví, protože ztráty na silnicích převyšují plánovaný lov. Dalším nebezpečím jsou volně pobíhající a toulaví psi, kteří jsou zvláště nebezpeční v zimních měsících, kdy neustálým rušením zvěře způsobují velké ztráty energetických zásob a zvěř pak hyne na uštvaní či na záněty dýchacích orgánů. Proto by se chovatelé neměli stydět za použití vodítka, protože tím chrání nejenom svého pejska před zatouláním, ale i krásu volně žijící zvěře. Samice spárkaté zvěře jsou v tomto období březí (gravidní) a vytváří se v nich nový život, což je další důvod k ohleduplnosti ke zvěři.

## SČÍTÁNÍ ZVĚŘE

V březnu, v termínech stanovených orgány státní správy myslivosti, provádí myslivci sčítání zvěře. Sčítání zvěře je nutno provést co možno nejpřesněji při použití takového způsobu, který nenutí zvěř ke zbytečnému pohybu. Při sčítání evidují myslivci počet a pohlaví viděné zvěře a čas pozorování. Na závěr sčítání myslivecký hospodář sbírá data o počtu viděné zvěře a času. Tím je možné eliminovat vliv denní migraci zvěře a předejít tak dvojímu sečtení v honitbě. Na základě výsledků sčítání vyplní hospodář tiskopis Mys/7 - sčítací list zvěře. Tento tiskopis (s výsledky sčítání dále) předá uživatel honitby (= myslivecké sdružení) držitel honitby (honebnímu společenstvu = vlastníků pozemků) k vyjádření. Výsledky sčítání odsouhlasené vlastníky pozemků jsou poskytnuty Státní správě myslivosti pro celkovou mysliveckou statistiku, kterou vypracovává MZe. Při sčítání zvěře si myslivci všimají kondice zvěře a jejího zdravotního stavu což je následně projednáváno na valných hromadách mysliveckých sdružení.

Začátkem dubna pak z údajů o zjištěných počtech zvěře bude sestavovat myslivecký hospodář plán mysliveckého hospodaření v novém mysliveckém roce (1.4.-31.3.). Všechny tyto postupné kroky jsou pod kontrolou vlastníků pozemků (honebního společenstva), kteří mohou zasahovat jak do výsledků sčítání, tak i do sestavování plánu mysliveckého hospodaření na jejich pozemcích (honitbě).

Vlastníci honebních pozemků mají tedy jasně vymezeny poměrně široké pravomoci, které jim vymezil nový Zákon o myslivosti. Proto lze považovat v médiích často publikovanou kritiku malých práv vlastníků za účelovou a nepodloženou. Lze rovněž konstatovat, že vlastníci honebních pozemků jeví zcela minimální zájem o možnost ovlivnění mysliveckého hospodaření. Nový zákon o myslivosti však v tomto směru garantuje možnost dohody.

## PRÁCE MYSLIVECKÉHO HOSPODÁŘE

K 31. 3. uzavře myslivecký hospodář mysliveckou evidenci hospodaření v honitbě za uplynulý rok. Na základě údajů ze sčítání zvěře vyplní statistický tiskopis. Myslivecký hospodář si založí novou evidenci o ulovené a uhynulé zvěři, evidenci o vydaných povolenkách, plombách a lístcích o původu zvěře. Dubnem začíná nový myslivecký rok. Výsledky sčítání zvěře v březnu v termínech stanovených orgány státní správy myslivosti byly předloženy uživatelem honitby jejímu držiteli (honebnímu společenstvu - majiteli pozemků) k vyjádření. Začátkem dubna pak z údajů o skutečných počtech zvěře bude plánováno myslivecké hospodaření v novém mysliveckém roce 2010/11.

## PRÁCE V LESNICTVÍ

V **semenářství** končíme sběr šišek borovice, pokračujeme ještě ve sběru šišek modřínu. Uskladněné šišky jehličnanů před jejich odesláním k luštění provzdušňujeme. Koncem měsíce začínáme se sběrem osiky. Podle odkvětu odhadujeme úrodu semen jilmu, olše a modřínu. Očistíme, konzervujeme a uložíme trhačské nářadí.

Ve **školkářství** dokončíme vyzedávání sazenic, přípravu půdy pro setí a školkování a výsadbu řízků topolů a vrb. Provádíme výsev semene - před výsevem semena moříme, popřípadě i stimulujeme, a zjistíme klíčivost. Záhony s vysetým semenem zakrýváme. Vyséváme rovněž směskové rostliny na zelené hnojení. Školujeme semenáčky. Podchycením zimní vláhy prodlužujeme vegetační dobu, zvyšujeme produkci semenáček a snižujeme ztráty ze školkování. Intenzivně pokračujeme se zalesňováním, i zde je podchycením zimní vláhy důležité pro snížení ztrát. Nejpозději začátkem měsíce končíme výsadbu topolů.

V **ochraně lesa** začínáme s odkorňováním borových lapáků nalétlých lýkohuby. Ve vyšších polohách dokončujeme kácení lapáků první série na Lýkožrouta smrkového. Dokončujeme rovněž asanaci nastojato napadených stromů. Začínáme s kontrolou náletu lýkožrouta smrkového na lapácích a vyhledáváním nastojato nalétlých stromů. V příznivých podmínkách hubíme kůrovce v úživném žíru na vršcích a pařezech. V oblastech přemnožení dřevokaza čárkovaného

ošetřujeme nalétlou kulatinu účinnými chemickými prostředky. Současně rašením dubů hubíme obaleče dubového. Dokončujeme kontrolu pilatky horské, kontrolujeme líhnutí imag plaskohřbetky, líhnutí housenek mnišky velkohlavé a stav chroustů v půdě. Hubíme klikoroha borového. Zvýšenou pozornost věnujeme protipožární ochraně, pokud ještě neproroste nová tráva. Stavíme požární hlídky na ohrožených místech.

Ve **výrobě dříví** pokračujeme intenzivně v těžbě, přibližování a odvozu listnáčů, listnaté výřezy chráníme před praskáním čel. V tomto měsíci končí termín pro dodávku smrkové kulatiny v kůře ze zimní těžby. Jehličnaté tyče a sortimenty listnatého dříví musí být v kalamitních kůrovcových oblastech do konce měsíce vyvezeny z lesa nebo asanovány.

### PRÁCE V ZEMĚDĚLSTVÍ

Agronomové po roztátí sněhu provádějí agrobiologickou kontrolu porostů, kde hodnotí hustotu, zdravotní stav a stupeň poškození ozimých plodin plísní sněžnou a dalšími chorobami. Jakmile jsou pole sjízdná pro aplikační techniku, probíhá regenerační přihnojení ozimé řepky dusíkatými hnojivy. Když denní teploty překročí 12 °C, probíhá nálet krytonosců do porostů řepky a zemědělci zahajují ochranu porostů insekticidy. Pokud se opozdí, krytonosci nakladou vajíčka do rostlin a mohou způsobit škodu 10-30% na výnosu. Pro monitoring škůdců umísťují agronomové žluté Mörickeho misky částečně naplněné vodou, do kterých se zachycuje hmyz. Řepka je velmi náročná na hnojení dusíkem, nově rostoucí listy osahují velké množství dusičnanů i jedovatých glukosinolatů, a proto představuje pro zvěř spíše nebezpečí než hodnotný zdroj pastvy.

Pěči vyžadují i ozimé obilniny, po přihnojení řepky se pokračuje v přihnojení ozimé pšenice, ječmene, žita i triticeale. Zvláště u potravinářské pšenice a ozimého sladovnického ječmene vyžaduje přihnojení přesnou bilanci dusíku v půdě a přesnou dávku hnojiva, protože obsah dusíku je ve sklizeném zrna přísně sledován. Pro porosty neošetřené herbicidy během podzimu zemědělci objednávají vhodný přípravek, který dokáže regulovat celé plevelné spektrum na poli.

Prvními setými plodinami na polích je mák a pšenice jarní. Suchou půdu při setí vyžaduje jarní ječmen a hrách, setí těchto plodin se nesmí úspěchat. Na zasetých plochách máku agronomové ihned aplikují herbicidy a kontrolují vzcházení máku a výskyt krytonosce kořenového, který při použití nemořeného osiva může žírem zcela zlikvidovat vzcházející porosty.

V sadech probíhá prořezávka ovocných stromů - jabloní a hrušní. U ostatních stromů ořezáváme větve poškozené větrem, u keřů větve zlomené sněhem. Při teplotách nad 8 °C je nutno zahájit ošetření proti kadeřavosti a postřiky pravidelně opakovat. U švestek je nutno odstranit z větví seschlé „puchovité“ plody z loňska. Obsahují zárodky nebezpečné puchovitosti švestek, která se stala nejdůležitější chorobou posledních let.

Na polích i v sadech je nutno kontrolovat výskyt hrabošů a v případě přemnožení ošetřit rodenticidy. Pokud tak agronomové

nečiní, stane se jejich pole vyhledávaným místem pro divoká prasata, která velmi aktivně vyhledávají místa, kde se hraboši vyskytují a rytím prohledávají široké okolí. Následně je těžké určit, co bylo původcem škod na polích, zda-li to bylo poškození hraboši, nebo následné rytí divokých prasat. Pokud to počasí dovolí, začneme s **ošetřováním luk**. Louky je nutné uvláčit, přihnojit a případně povápnit nejlépe mletým dolomitickým vápencem. Po oschnutí polí je také nutno začít s obděláváním zvěřních poliček či „biopásů“ pro zvěř. Čím dříve je zaseto, tím dříve bude mít zvěř k dispozici krmení, ovšem letos to vypadá na setí až začátkem dubna.

### PRÁCE VE VČELAŘSTVÍ

Březen, časně jaro, je specifické pro **pročišťovací prolety včel**. Tyto prolety dělají včely z důvodu vyprázdnění svých výkalových vaků, které se jim přes zimu naplnily na maximum, jelikož přes zimu zůstávají včely v úle a udržují si zde teplotu uvnitř **chomáče** 10 °C. Pod hranici teploty 10 °C včely prochladnou a hynou. Chomáč se v průběhu časněho jara rozpustí a od doby plodování si včely udržují teplotu 34-35 °C. Tato funkce se nazývá termogeneze, což znamená udržování konstantního tepla tělesným třesem. Včely začínají nosit do úlu pyl, vodu, propolis a nektar. Pyl se uchovává v buňce pod medem, aby nedošlo ke zkažení pylu. Pyl je důležitý pro vývin larev. Výchovu larev mají na starosti včely, které se vylíhly minulý rok v podletí a přežily zimu, jsou to tzv. **dlouhověké včely**, které žijí 6-8 měsíců. Včely, které se v časném jaře a v létě vylíhly, se nazývají **krátkověké včely**, které žijí 4-8 týdnů a jejich úkol je nosit do úlu pyl, nektar, medovici, vodu, propolis.

První vstup do včel se doporučuje, dosáhne-li venkovní teplota **nad 16 °C**. Včely jsou po zimě ještě unavené a zesláblé, proto se také stává, že jsou velice klidné a mímé.

Hlavní, co musí včelař udělat, je vstoupit do včel a **zkontrolovat**, zda včelstvo má **matku**, což se pozná podle výskytu plodu v plátech. Včelstva se **podníti** k co největší síle narušením voskových víček na zbytkách zimních zásob v plátech, což včely donutí tyto zásoby konzumovat. Pokud je v plátech nedostatek těchto zbytků zásob, tak lze také podnitit včelstvo cukrem, v roztočtu 1:1, voda:cukr. Víčko, které se dává na láhev s roztočtem, se nazývá **podněcovací** a má zpravidla 16 otvorů. Včelstvo, které přežilo zimu v malé síle nebo ztratilo matku, se musí **spojit s druhým včelstvem**. Dělá se to tím způsobem, že se vybere jedna matka a dělnice se přes proděravěný novinový papír postupně spojí. Spojení musí být pozvolné a pomalé, aby si zvykly na jiný pach včelstva. Z laboratoří jsou zaslány výsledky rozboru zimní mčeli, a pokud je zjištěn výskyt Varoly, je nutno včelstva přeléčit.

Včelstvo k co nejrozsáhlejšímu kladení musí mít také **dostatek pylových zásob** pro výživu plodu. Pyl lze koupit umělý nebo podpořit včelstvo kočováním ke dřevinám, které v toto období nabízí dostatek pylu. Včelař může také zajistit výskyt těchto dřevin v okolí včelstev také i jejich výsadbou. Je dobré využít rumišť a nevyužívaných ploch u vodního zdroje, jakým je například potok. Při domluvě s majitelem pozemku může

včelař **dřeviny**, např. jivu **namnožit** pomocí prutů. Musíme však sázet pruty samčí, čili prašnickové, protože právě ty budou poskytovat pyl. Pruty dlouhé 1-2 metry se jednoduše na jaře zapíchnou do země a vrby, jsou-li blízko u zdroje vody, nemají problém zakořenit. Je vhodné tyto pruty také ochránit před zvěří, a to papírovými baly, které se za čas rozpadnou. Nejeftektivnější vrba, co se produkce pylu týče je **vrba lýkocová** - *Salix daphnoides*. Nejnámější vrba je vrba jiva - *Salix caprea*. A asi nejrozšířenější je vrba bílá - *Salix alba*. V přírodě se nachází mnoho dalších druhů vrb. Vrby po výsadbě začínají kvést od 5 do 10 let. Roubovanci kvetou hned další rok.

### Co dalšího se děje v honitbách?

#### V první polovině března:

- probíhá kaňkování (říje) psíků mývalovitých,
- jezevec se probouzí ze zimního spánku,
- dospělí a pak i středně staří jeleni shazují paroží,
- přilétá špaček, holub hřivnáč a skřivan,
- odlétají havrani a káně rousná,
- hnízdí krkavec,
- začínají kvést blatouchy a později i modřiny,
- porosty řepky ozimé a ozimé obiloviny jsou přihnojovány dusíkatými hnojivy,
- pokud to dovolí počasí, na polích se seje mák a jarní obiloviny.
- ve slunečných předjarních a jarních dnech vylétají včely na svůj první prolet, kde navštěvují přirozená napajedla a sbírají pyl z prvních květů. Včely při této příležitosti vyprázdní své výkalové vaky.
- včelaři sběrem jarní „mčeli“ zjišťují stupeň napadení včelstev varoázou

#### V druhé polovině března:

- v nižších polohách se můžeme setkat již s malými zajíčky,
- začíná hnízdit husa velká, kachna divoká, vrána obecná,
- ze vysévatek stratifikovaná semena habru, javoru, jirrovce a jeřábu,
- probíhá páření ondatr,
- přilétá čap bílý,
- na polích ve vyšších polohách jsou přihnojovány ozimé obiloviny dusíkatými hnojivy a jsou aplikovány herbicidy proti plevelům v ozimých plodinách, probíhá insekticidní ochrana řepky ozimé proti škůdcům,
- pokud to dovolí počasí, na polích se dokončuje setí jarních obilovin (ječmen, oves, pšenice a triticeale)
- v lesích probíhá likvidace stromů po větrné kalamitě,
- v lesích probíhá jarní výsadba stromků.

#### V první polovině dubna:

- 1.4. Den ptactva,
- 1.4. začíná nový myslivecký rok
- přilétá čap bílý, kukačka obecná
- kvete blatouch
- muflonky rodí (kladou) mláďata
- probíhá tok jeřábka, tetřívka a tetřeva
- hnízdí straka, sojka, lyska černá, lžičák pestrý, čírka modrá a obecná, sluka lesní
- v lesích probíhá výsadba nových stromků a likvidace stromů po větrné kalamitě
- probíhá setí máku, obilnin, cukrovky, luskovin
- zemědělci přihnojují ozimé plodiny dusí-

katými hnojivy, na polích s řepkou kontrolují výskyt chorob a škůdců a aplikují insekticidy proti stonkovým krytonoscům a blýskáčkům

- na polích zemědělci provádí ochranu proti plevelům, probíhá setí obilovin s podsevem jetelovin a trav,
- v lesích se kladou druhé vlny lapáků proti kůrovcům, pravidelně se kontroluje nálet kůrovců.

#### V druhé polovině dubna:

- kvetou břízy, prvosenky, javory a habr,
- nejmladší jeleni vytloukají paroží,
- hnízdí bažant obecný, kopřivka obecná, jestřáb, káně lesní a holub hřivnáč,
- středně staří srnci vytloukají paroží,
- probíhá kaňkování tchořů,
- daňci shazují paroží,
- přilétají rorýsové,
- probíhá setí kukuřice, slunečnice a výsadba zeleniny,
- všechny pole se postupně začínají zelenat
- ve vyšších polohách se sází brambory (v nížinách se pole s rannými bramborami přikrývá netkanou textilií).

### BŘEZNOVÉ A DUBNOVÉ PRANOSTIKY

(z knihy Jaromíra Kovaříka - Zvěř, lov a myslivost v české lidové slovesné kultuře)

**Březen** - za kamna vlezem. Kuká-li žežulka mnoho v březnu, klepe-li čap a přilétá divoká husa, je jaro dobré.

Sv. Eudoxie psa po uší sněhem zavěje.

Na sv. Anežku čejka musí snést vajíčka, i kdyby je měla snést do sněhu.

Na Řehoře zima se ukazuje, liška z nory vesele vykukuje, bude-li však pěkný čas, vrátí se do nory zas. Na sv.

Řehoře snáší kachna první vejce. Vyběhne-li zajíc na Josefa do polí, vrátí se na Bartoloměje s rodinou do lesa.

Březnové slunce má krátké ruce. V březnu vítr, v dubnu dešť - pak jistě úrodný rok jest. Lépe od hada být uštknut, než v březnu od slunce ohřát.

Studený marec, mokřý máj - bude humno jako ráj. Adventní list dočká-li marcového, nebudeš snídat, sedláčku, chleba rezného. V březnu prach a v dubnu bláto-sedlákoví roste zlato.

**Duben** zajíc huben.

Dubnový dešť, ženský pláč a psi kulhání nemá dlouhého trvání.

Na sv. Tiburcia má kukačka poprvé zakukat.

Na sv. Jiří zas, kohout (tetřev) má svůj sladký čas. Odstřelí-li kohoutka (tetřívka) před sv. Jiřím, oslapeš si slepičky sám! Může-li se havran o sv. Jiří (v osení) skrýtí, budeme nejspíš úrodný rok mít. Když se o Jiřím schová vrána do žita, jsou žně na sv. Jakuba (25.7.). Okolo sv. Jiří, když žežulka slyšetí se dá, ovčí dobytek více na luka hnátí nedej.

Na sv. Marka, schová se do žita vranka.

Další informace

ohledně myslivosti lze získat:

Ing. Jiří Šilha pověřený pracovník pro styk s médií

Českomoravská myslivecká jednota

Jungmannova 25, 115 25 Praha 1

mobil: 604 953 043

e-mail: jiri.silha@centrum.cz

www.cmmj.cz

